

**“Ўзаэронавигация” Маркази ДУК Бизнес-режани бажарилиши бўйича
ҲИСОБОТ**
ҳисобот даври: 2021 йил январь-март

1. Ишлаб чиқариш қуввати:

“Ўзаэронавигация” Маркази ДУК асосий ишлаб чиқариш кўрсаткичини ҳаво кемаларига аэронавигация хизматини тақдим этиш ҳисобланади:

Прогноз – 17 553 ҲК

Аслий – 14 021 ҲК

Амалга оширмади – 20%

Амалга оширилмаганлигининг сабаби: “Ўзаэронавигация” Маркази ДУК ҳаво кемаларига аэронавигация хизматини тақдим этади. Давом этаётган «COVID-19» пандемияси сабабли авиакомпаниялар мунтазам парвозларни амалга оширмайди, дунёнинг кўплаб давлат чегалари ёпик.

2. Маблағ жиҳатидан ишлаб чиқариш ҳажми:

Кўрсаткичлар	Прогноз (минг. сум)	Факт (минг. сум)	Ўсиш суръати (%)
Ишлаб чиқариш ҳажми, шу жумладан:	53 682 976	57 671 464	107
Ҳаво кемаларига аэронавигация хизматини тақдим этиш	51 195 800	54 583 442	107
Бошқа хизматлар	2 487 176	3 088 022	124

3. Молиявий кўрсаткичлар:

Кўрсаткичлар	Прогноз (минг.сум)	Факт (минг. сум)	Ўсиш суръати (%)
Жами даромад, шу жумладан	61 878 430	64 992 893	105
Соф даромад	53 682 976	57 671 464	107
Асосий фаолиятдан бошқа даромад	200 000	235 374	118
Молиявий фаолиятдан даромад	7 995 454	7 086 055	89
Таннарх	27 630 806	20 311 426	74
Жами даврий харажатлар, ш.ж.	6 928 310	8 981 314	130
Амалга ошириш харажатлари	0	0	0
Маъмурий харажатлар	886 521	961 565	108
Бошқа операцион харажатлар	6 041 789	8 019 749	133
Молиявий фаолият бўйича харажатлар	12 484 938	5 553 890	44
Соф фойда / зарар	14 470 266	29 501 846	204

«COVID-19» пандемияси “Ўзаэронавигация” Маркази ДУК фаолиятига салбий таъсир кўрсатди.

Хизматларни сотишдан тушган соф даромад прогнозга нисбатан 5%га ошди Аста-секин авиаташувлар ошиб бормоқда. Бироқ, мунтазам парвозлар хали

тикланмали, юк ва чартер авиапарвозлар амалга оширилмоқда. Бундан ташқари, Европада ва Россияда карантин чораларини кучайтириш яна эълон қилинади. *Ҳаво орқали ташиш чекловларини жорий этишга олиб келиши мумкинлиги ҳақидаги ҳавотирланиш мавжуд.*

Прогнозга нисбатан таннарх **26%**га камайди. Таннарх бўйича харажатларнинг камайишига сабаб: «COVID-19» пандемияси шароитида корхона томонидан Харажатларни оптималлаштириш дастури ишлаб чиқилган, унга мувофиқ:

-корхонанинг таркибий бўлинмаларини иш тартиби ва смена жадвали қайта кўриб чиқилди;

-ходимларни ярим кунлик / ҳафтага ўтказиш;

-иш ҳақи тизими оптималлаштирилди (қўшимча тўловлар ва устамалар тўхтатилди);

-парвозлар хавфсизлиги билан бевосита боғлиқ бўлмаган товарлар ва хизматларни сотиб олиш тартиби тўхтатилди;

-объектларни капитал ва жорий таъмирлаш ишлари тўхтатилди.

Даврий харажатлар прогнозга нисбатан **30%**га ошди.

Банд Молиявий фаолият бўйича харажатлар **56%**га камайди.

Соф молиявий натижа режадагига нисбатан **104%** га ошди.

4. Солиқлар:

Кўрсаткичлар	Прогноз (минг. сум)	Факт (минг. сум)	Ўсиш суръати (%)
Бюджетга жами солиқлар ва мажбурий тўловлар, ш.ж.:	4 999 330	5 431 711	109
Даромад Солиғи	364 040	644 418	177
ҚҚС	206 205	(-) 211 512	(-) 103
Акциз	-	-	-
ЯУТ	2 027 064	2 382 356	118
Ер қаърида фойдаланишга олинадиган солиқ	-	-	-
Бошқа	2 402 021	2 616 449	109

Кўшилган қиймат солиғининг салбий қиймати (ҚҚС): Ўзбекистон Республикасининг Солиқ Кодексининг 263 моддасига мувофиқ ноль ставка бўйича солиқ солиш товарларни халқаро ташиш бўйича хизматларни реализация қилиш чоғида амалга оширилади. Шунга кўра, Бюджетдан қайтариш учун ҚҚС келиб чиқади, яъни ҳисоб-китоб қилиш учун қабул қилинган хизматларнинг ҚҚС миқдори, амалга оширилган хизматларнинг ҚҚС миқдоридан юқори.

5. Соф фойдани тақсимлаш:

Номи	Прогноз (минг. сум)	Факт (минг. сум)	Ўсиш суръати (%)
Соф фойда	14 470 266	29 501 846	204
Дивидендларни тўлаш учун, ш.ж.:	0	0	0
Давлат улуши бўйича	0	0	0

Номи	Прогноз (минг. сум)	Факт (минг. сум)	Ўсиш суръати (%)
Улардан тўланди	0	0	0
Захира жамғармасига	0	0	0
Корхонани ривожлантиришга	0	29 501 846	0
Бошқа	0	0	0

Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 25 декабрдаги ЎРҚ-657-сонли Қонуни (12 моддаси)га мувофиқ: “Давлат корхоналари ҳамда устав капиталида 50 фоиз ва ундан ортиқ давлат улуши мавжуд бўлган юридик шахслар томонидан 2021 йилнинг 1 июлига қадар 2020 йил якунлари бўйича ўз соф фойдасининг 50 фоизидан кам бўлмаган миқдорда Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетига тегишли равишда ажратмалар ва давлат улуши бўйича дивидендлар ҳисобланади ҳамда 2021 йилнинг 1 сентябридан кечиктирмасдан тегишли даражадаги бюджетларга ўтказилади.”

2020 йил якунлари бўйича соф молиявий натижа – салбий.

6. Қарздорлик:

Номи	Ҳисобот даврининг бошида (минг. сум)	Режа (минг. сум)	Ҳисобот даврининг яқунида (минг. сум)	Муддати ўтиб кетган (минг. сум)
Дебиторлик қарздорлик	83 708 368	108 630 092	81 814 777	675 420
Кредитордан қарздорлик	52 537 810	20 885 728	38 740 808	0

Ўзбекистон Республикаси ҳаво майдонида транзит парвозларини амалга оширган хорижий авиакомпаниялар, кўрсатилган аэронавигация хизматлари учун, тўламаганлиги натижасида муддати ўтган дебитор қарздорлик юзага келди.

Кўрсатилган хизматлар учун тушум тушмаслиги авиакомпанияларнинг банкротлиги, авиакомпанияларнинг эксплуатант гувоҳномасидан маҳрум қилиниши, самолёт лизинги тугаши, авиакомпаниянинг парвозлар географиясини ўзгариши, самолёт ҳалокатлари билан боғлиқ.

“Ўзаэронавигация” Маркази ДУК муддати ўтган дебитор қарздорликни баргараф этиш учун қуйидаги чораларни кўрди:

- қарздор – авиакомпанияларга аэронавигация хизматларини кўрсатиш тўхтатилади;
- қарздор – авиакомпанияга қарши даъво аризасини ёзиш;
- авиакомпаниялари қарздор бўлган давлатларнинг Авиация органлари билан ёзишмалар олиб борилмоқда;
- муддати ўтган дебиторлик қарзларини тўлаш масаласини ҳал этишга кўмаклашиш учун Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги, авиакомпаниялари қарздор бўлган мамлакатларнинг элчихоналари ва консулликлари жалб этилади.

Кредиторлик қарзининг ўсиши (режага нисбатан) ташқи қарз бўйича кредит мажбуриятларини тўлаш учун “Ўзаэронавигация” Маркази ДУК узоқ муддатли қарз олиши билан боғлиқ. Корхона муддати ўтиб кетган қарздорликка эга эмас.

7. Ташқи қарз:

Номи	Давр бошидаги қолдиқ (01.01.2021й.)	Олинди (минг.АҚШ доллари)	Тўланди (минг.АҚШ доллари)	Давр якунида қолдиқ (01.04.2021й.)
Корхонанинг ташқи қарзи, ш.ж.:	28 000	-	-	28 000
Давлат кафолати остида	28 000	-	-	28 000
Давлатнинг кафолатисиз, ш.ж.:	-	-	-	-
Идоравий ташкилотларнинг кафиллиги	-	-	-	-
Корхонанинг кафиллиги остида	-	-	-	-
Бошқа ташкилотлар кафиллиги	-	-	-	-

Корхона «Ўзбекистон хаво йуллари» МАК ва «Аления Маркони Системз» (Италия) ўртасида Самарқанд, Бухоро, Урганч аэропортларининг парвозларини таъминлаш радиотехник ускуналарини модернизация қилиш бўйича тузилган шартнома учун кредит мажбуриятларига эга. Шартномани молиялаштириш Ҳукумат кафолати остида амалга оширилдган: Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги - 17.12.1996 йилдаги UZB-P3 ва 14.12.1996 йилдаги UZB-P5 ва JBIC (Япония) банки шартномалари. Ускуналар 2000 йилда фойдаланишга топширилди.

Кредитни қайтариш муддати 20.12.2006 йилгача узайтирилган. Кредит бўйича ҳисоб-китоблар 2026 ва йилгача тўлов жадвали (июнь ва декабрь ойларида) бўйича амалга оширилади.

8. Корхонанинг ташқи савдо ва ташқи молиявий фаолияти:

Кўрсаткичлар	Прогноз (минг.АҚШ доллари)	Факт (минг.АҚШ доллари)	Отклонения (%)
Экспорт ҳажми	5 290	4 514	85
Импорт ҳажми	310	3	1
Савдо баланси (экспорт ва импорт ўртасидаги фарк)	4 980	3 742	75
Валюта эҳтиёжи	0	0	-

Бизнес-режа бўйича экспорт прогнози 5 290 минг.АҚШ доллари миқдорида ўрнатилган. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирнинг Ўринбосари томонидан 2021 йил 1-квартал учун тасдиқланган экспорт прогнози – 4 052 минг.АҚШ доллари. Аслида 4 514 минг.АҚШ доллари миқдори экспорт хизматлари кўрсатилди. Бизнес-режа билан солиштирганда 25% прогнозини бажармаслик. Ўрнатилган прогноз билан солиштирганда 11% ўсиш.

Импорт тўғрисида – метеорологик ускуналарни қиёслаш бўйича танлов ўтказилмади, ускуналарни ишлаб чиқарувчи заводларга таъмирлаш учун

юбориладиган парвозлар хавфсизлигини таъминлайдиган радиотехник ускуналар таркибидан модуллар ва блоклар билан юбориш учун таййоргарлик кўрилди, бажарилган ишлар далолатномаси (кўрсатилган хизматлар) апрель ойида келиб тушди, шунга яраша тўлов 2021 йилнинг 2-чорагига кўчирилди.

9. Самарадорликнинг муҳим кўрсаткичлари:

“Ўзаэронавигация” Маркази ДУК “Давлат улуши бўлган акциядорлик жамиятлари ва бошқа хўжалик юритувчи субъектлар фаолияти самарадорлигини баҳолаш мезонлари тўғрисида”ги Низом (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 28 июлдаги 207-сонли Қарорига 1-Илова) ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 09 декабрдаги 775-сонли “Давлат иштирокидаги корхоналар ижро этувчи органи фаолияти самарадорлигини баҳолаш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” Қарорига мувофиқ Корхона фаолиятини самарадорлигининг муҳим кўрсаткичлари ишлаб чиқилди.

№	Показатель	Норматив	Удельный вес (%)	Прогноз	Факт	Процент выполнения (%)	КПЭ С*F/100
	А	В	С	Д	Е	Ф	Г
1.	Выполнение прогноза чистой выручки от реализации (тыс. сум)	-	15	53 682 976	57 671 464	107	16,114
2.	Выполнение прогноза чистой прибыли (тыс. сум)	-	15	14 470 266	29 501 846	204	30,582
3.	Рентабельность активов	> 0,05	8	0,11	0,052	47	3,782
4.	Коэффициент использования производственных мощностей	> 0,05	8	1	0,8	80	6,4
5.	Коэффициент покрытия (платежеспособности)	>0,2	13	6,11	3,17	52	6,745
6.	Коэффициент финансовой независимости	>1	13	8,59	5,74	67	8,687
7.	Показатель выполнения параметров экспорта (в % к установленному заданию)	-	15	100	85	85	12,75
8.	Коэффициент независимости от иностранной валюты	<1	13	0,06	0,001	1,667	0,217
	Всего:		100,00				85,28

9.1. Амалга оширишдан соф тушум прогнозини бажариш (минг.сум) - корхонанинг молиявий ҳолатини тавсифлайди, сотиш ҳажминини, ишлаб чиқарилган

маҳсулотларни сотишдан олинган пул миқдорини, кўрсатилган хизматларни, бажарилган ишларни кўрсатади. Кўрсаткични динамикада ва бизнес-режа билан таққослашда кўриб чиқиш мақсадга мувофиқ.

9.2. Соф даромад прогнозини бажариш (зарар) (минг.сум) - ташкилот фаолиятининг натижасини кўрсатади ва ушбу турдаги фаолиятни амалга ошириш қанчалик фойдали эканлигини кўрсатади. Кўрсаткични динамикада ва бизнес-режа билан таққослашда кўриб чиқиш мақсадга мувофиқ.

9.3. Активлар рентабеллиги (%) - ташкилотнинг молиявий ва иқтисодий фаолиятининг рентабеллиги (зарарли) даражасини кўрсатади. Агар ҳисобот даврида рентабеллик коэффицентлари: нолдан (минус кўрсаткичидан) пастрок бўлса, ташкилот фойдасиз деб ҳисобланади; 0,05 дан паст қийматга эга бўлса, ташкилот кам даромадли ҳисобланади (монополист корхоналар бундан мустасно).

9.4. Ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш коэффиенти - корxonанинг ишлаб чиқариш қувватларини юклаб олиш даражасини тавсифлайди, бу маҳсулотнинг ҳақиқий ҳажмини энг юқори даражага (ижарага олинган ва консерваланган қувватларни ҳисобга олмаган ҳолда) нисбати сифатида ифодаланади. Агар ҳисобот даврида ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш коэффиенти 0,5 ёки ўрта тармоқдан паст бўлса, унда ушбу ташкилот ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишнинг паст даражасига эга.

9.5. Қоплам коэффиенти (тўлов қобилияти) - ташкилотнинг қисқа муддатли мажбуриятларининг тўлов имкониятларини кўрсатади, фақатгина қарздорлар билан ўз вақтида ҳисоб-китоблар ва тайёр маҳсулотни қулай сотиш билан эмас, балки жорий (айланма) активларнинг бошқа элементлари билан баҳоланади. Ушбу коэффицентнинг энг кам қиймати – 0,2. Ҳисобот даврининг охирида тўлов қобилияти коэффиенти 1,25 дан паст бўлса, ушбу кўрсаткич бўйича ташкилот тўловга лаёқатсиз ҳисобланади. Коэффицентнинг пасайиши ташкилотнинг тўлов имкониятларини камайтиришни кўрсатади.

9.6. Молиявий мустақиллик коэффиенти - қисқа муддатли қарз маблағларининг ўз манбалари билан қайтарилиши таъминланганлик даражасини белгилайди. Агар ҳисобот даврининг охирида ўз ва қисқа муддатли қарз маблағларининг коэффицент нисбати 1 дан кам бўлса, бу ташкилотнинг молиявий хавфининг мавжудлигини кўрсатади. Коэффицентнинг пасайиши ташкилотнинг молиявий хавфини оширади.

9.7. Экспорт параметрларини бажариш кўрсаткичи (белгиланган вазифага нисбатан %да) - мақсадли кўрсаткич (прогноз) тегишли давлат дастури ёки корxonанинг ваколатли бошқарув органи томонидан белгиланади.

9.8. Чет эл валютасидан мустақиллик коэффиенти – импорт ва экспорт нисбати. Импорт қилинадиган товарлар учун тўловлар товарлар экспорти билан қопланганлиги даражаси. Агар қиймат 1 дан кам бўлса – ижобий, 1 дан ортиқ бўлса, у салбий.

Барча асосий кўрсаткичлар бўйича корхона белгиланган стандартлар доирасида ишлайди.

11. “Ўзаэронавигация” Маркази ДУК инвестицион лойиҳалар:

“Ўзаэронавигация” Маркази ДУК инвестицион лойиҳалари Ўзбекистон Республикаси инвестиция лойиҳаларига киритилмаган

Инвестицион лойиҳалар номи	Ўлчов бирл.	Инвестиция ҳажми	Молиялаштириш манбалари		1 чорак		
			Қорхонанинг ўз маблағлари	Ташқи манбалар	режа	факт	%
Самарқанд аэропортини ҳаво кемалари парвозларини радиотехник таъминлаш қисмини қайта тиклаш	минг. АҚШ доллари	2 041,8	2 041,8	-	0	0	0
Тошкент а/п аэродроми учун ILS/DME (2 к-та) узокликни ўлчайдиган радиомаёқ билан радиомаёқ қўниш тизимини харид қилиш, ўрнатиш ва монтаж қилиш бўйича ҚМИ бажариш 2019-2022 й.й.	минг. АҚШ доллари	1 327,58	1 327,58	-	0	0	0
Термиз аэропортини ҳаво кемалари парвозларини радиотехник таъминлаш қисмини қайта тиклаш	минг. АҚШ доллари	3 994,9	3 994,9	-	106	-	-
Ургенч, Бухоро ш. аэропорт аэродромлари учун КРАМС-4 метеорологик ускуналарни модернизациялаш 2019-2021 й.й.	минг. АҚШ доллари	527,6	527,6	-	0	0	0
Тошкент аэродроми учун аб-ҳаво ускуналарини харид қилиш, ўрнатиш ва монтаж ишлари бўйича ҚМИ амалга ошириш 2021-2022 й.й.	минг. АҚШ доллари	1 172	1 172	-	0	0	0
Нукус аэропортида ҳаво ҳаракатини бошқариш ва кузатиш учун кузатув хонаси бўлган диспетчерлик пункти (БДП) биносини қуриш	минг. АҚШ доллари	372,5	372,5	-	0	0	0

2020-2023 й.й.							
ХХБ Нукус ХБ учун ХХБ АТ ускуналарни сотиб олиш ва монтаж қилиш 2021-2023 й.й.	минг. АҚШ доллари	1 180	1 180	-	0	0	0

Корхонанинг инвестиция лойиҳалари ҳаво кемаларида парвозлар хавфсизлигини таъминлашга ва Ўзбекистон Республикаси аэродромларига кўнишга қаратилган.

Ҳозирги пайта “Термиз аэропортини ҳаво кемалари парвозларини радиотехник таъминлаш қисмини қайта тиклаш” лойиҳаси бўйича шартномалар ишлаб чиқилмоқда.

13. Иш ўринлари:

Кўрсаткичлар	Сони
Умумий ходимлар сони, ш.ж.:	1 434
Марказий аппарат ходимлар сони	113
Улардан, маъмурий бошқарув ходимлари	47
Таркибга кирувчи корхоналарнинг ходимлар сони	1 321

“Ўзаэронавигация” Маркази ДУК Бизнес-режаси бўйича Маълумоти очик ҳолда ва Давлат активларини бошқариш бўйича агентликнинг сайтида <https://kpi.davaktiv.uz/bussines> жойлаштирилган.

А.Х.Ашуров

Н.А.Ананова